

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΤΜΗΜΑ ΙV

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, στις 11 Οκτωβρίου 2016, με την ακόλουθη σύνθεση: Αγγελική Μαυρουδή, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Τμήματος, Κωνσταντίνος Παραθύρας και Ασημίνα Σακελλαρίου (εισηγήτρια), Σύμβουλοι, Αικατερίνη Σπηλιοπούλου και Αγγελική Κέντρου, Πάρεδροι με συμβουλευτική ψήφο.

Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας: Παραστάθηκε ο Αντεπίτροπος της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο Ιωάννης Κάρκαλης, ως νόμιμος αναπληρωτής του Γενικού Επιτρόπου, ο οποίος είχε κώλυμα.

Γραμματέας: Ολυμπία Κωνσταντακοπούλου, υπάλληλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Για να δικάσει την από 31.7.2014 (ημερ. κατάθ. στην Υπηρεσία Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Νομό ... 1.8.2014, Α.Β.Δ. .../2014) έφεση του ... του ..., κατοίκου ... (οδός ...), ο οποίος παραστάθηκε διά του πληρεξουσίου δικηγόρου Θεμιστοκλή Μύρτσου (Α.Μ./Δ.Σ.Θ. 797).

Κατά: α) της .../.../26.6.2014 απόφασης της Γενικής Γραμματέως Αποκεντρωμένης Διοίκησης ... και β) κάθε άλλης συναφούς πράξης ή παράλειψης της Διοίκησης και

Απόφαση 0969/2019

Κατά του Ελληνικού Δημοσίου, που εκπροσωπεί νόμιμα ο Υπουργός Οικονομικών και παραστάθηκε διά του Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Κωνσταντίνου Παπαγεωργίου.

Το Κοινωφελές Ίδρυμα «...» παραστάθηκε διά του πληρεξουσίου δικηγόρου Αντωνίου Ντουρουντού (Α.Μ./Δ.Σ.Α. 15063).

Με την προσβαλλόμενη απόφαση καταλογίστηκε υπέρ του Κοινωφελούς Ιδρύματος «...» και σε βάρος του εκκαλούντος, εκτελεστή της διαθήκης της ..., κατά το χρονικό διάστημα από 1.5.1996 έως 30.4.2004, το ποσό των 15.170,95 ευρώ, κατά το οποίο φέρεται να ζημίωσε την καταληφθείσα υπέρ κοινωφελούς σκοπού περιουσία της ανωτέρω διαθέτιδος.

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε το Δικαστήριο άκουσε:

Τον πληρεξούσιο δικηγόρο του εκκαλούντος, ο οποίος ζήτησε την παραδοχή της έφεσης.

Τον εκπρόσωπο του Ελληνικού Δημοσίου, ο οποίος δήλωσε ότι επαφίεται στην κρίση του Δικαστηρίου.

Τον πληρεξούσιο δικηγόρο του Ιδρύματος, ο οποίος ζήτησε την απόρριψη της έφεσης.

Τον Αντεπίτροπο της Επικρατείας, ο οποίος πρότεινε τη μερική παραδοχή της έφεσης.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση, το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη.

Αφού μελέτησε τη δικογραφία

Σκέφθηκε κατά το νόμο και

Αποφάσισε τα ακόλουθα

Απόφαση 0969/2019

I. Η υπό κρίση έφεση νόμιμα επαναφέρεται προς συζήτηση μετά την έκδοση της .../2015 απόφασης του Τμήματος τούτου, με την οποία κηρύχθηκε απαράδεκτη η συζήτηση προκειμένου να κοινοποιηθεί αντίγραφο του δικογράφου της έφεσης στο υπέρ ου ο καταλογισμός κοινωφελές ίδρυμα και ακολούθως να κλητευθούν όλοι οι διάδικοι στη νέα δικάσιμο. Με την κρινόμενη έφεση ζητείται η ακύρωση: α) της .../.../26.6.2014 απόφασης της Γενικής Γραμματέως Αποκεντρωμένης Διοίκησης ..., με την οποία ο εκκαλών, υπό την ιδιότητά του ως εκτελεστή της διαθήκης της ..., η οποία κατελήφθη υπέρ του ήδη συσταθέντος «Ιδρύματος ...», καταλογίσθηκε με το ποσό των 15.170,95 ευρώ, κατά το οποίο φέρεται να ζημίωσε την καταληφθείσα υπέρ κοινωφελών σκοπών περιουσία της ανωτέρω διαθέτιδος, κατά το χρονικό διάστημα από 1.5.1996 έως 30.4.2004 και β) κάθε άλλης συναφούς πράξης ή παράλειψης της Διοίκησης. Για την άσκηση της έφεσης αυτής έχει καταβληθεί παράβολο ύψους 227,55 ευρώ (βλ. το .../8.6.2015 Σειράς Η' διπλότυπο είσπραξης τύπου Α' της Δ.Ο.Υ. ...), το οποίο υπερβαίνει το νόμιμο, κατ' άρθρο 73 παρ. 3 περ. δ' και παρ. 4 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο (ν. 4129/2013, Α' 52), ποσό των 151,71 ευρώ. Συνεπώς, το υπερβάλλον ποσό των 75,84 ευρώ πρέπει να επιστραφεί στον εκκαλούντα, ανεξαρτήτως της έκβασης της δίκης. Περαιτέρω, η έφεση αυτή, κατά το μέρος που στρέφεται κατά της ανωτέρω καταλογιστικής πράξης έχει ασκηθεί νομοτύπως, εμπροθέσμως και εν γένει παραδεκτώς, συνεπώς πρέπει να γίνει τυπικά δεκτή και να ερευνηθεί ως προς τη βασιμότητα των λόγων της. Αντίθετα, η ίδια έφεση, κατά το μέρος που στρέφεται κατά κάθε άλλης συναφούς πράξης της Διοίκησης, είναι παντελώς αόριστη και ανεπίδεκτη

Απόφαση 0969/2019

δικαστικής εκτίμησης και συνεπώς, πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη (άρθρα 49 και 53 του π.δ. 1225/1981, Α' 304, βλ. Ε.Σ. IV Τμ. 835-7/2017, 1154, 1152, 177/2015, κ.ά.).

II. Α. Ο α.ν. 2039/1939 «Περί τροποποιήσεως, συμπληρώσεως και κωδικοποιήσεως των Νόμων περί εκκαθαρίσεως και διοικήσεως των εις το Κράτος και υπέρ κοινωφελών σκοπών καταλειπομένων κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών» (Α' 455), που διατηρήθηκε σε ισχύ και μετά την εισαγωγή του Αστικού Κώδικα, κατά το άρθρο 101 του Εισ. Ν.Α.Κ. [και η διαδικασία του οποίου δύναται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 82 παρ. 1 τελευταίο εδάφιο, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 32 παρ. 12 του ν. 4223/2013 (Α' 287/31.12.2013) και παρ. 7 περ. γ' του ν. 4182/2013 «Κώδικας κοινωφελών περιουσιών, σχολαζουσών κληρονομικών και λοιπές διατάξεις» (Α' 185/10.9.2013) να εφαρμόζεται για την ολοκλήρωση διαδικασιών που είχαν ήδη αρχίσει πριν την έναρξη ισχύος του νέου νόμου (Ε.Σ. απόφ. IV Τμ. 801, 800/2018, 835/2017)], ορίζει στο άρθρο 1 ότι «Κοινωφελής σκοπός κατά την έννοιαν του παρόντος είναι κατ' αντίθεσιν προς τον ιδιωτικόν πας Κρατικός, Θρησκευτικός, Φιλανθρωπικός, εν γένει δ' επωφελής εις το κοινόν εν όλω ή εν μέρει σκοπός», στο άρθρο 2 ότι «1. Η πιστή και επακριβής εκτέλεσις της βουλήσεως των διαθετών και δωρητών, δι' ης διατίθενται περιουσιακά στοιχεία δια κληρονομίας, κληροδοσίας ή δωρεάς υπέρ του Κράτους ή χάριν κοινωφελών σκοπών, αποτελεί υποχρέωσιν του Κράτους. 2. Αι διατάξεις του παρόντος Νόμου ισχύουσιν επικουρικώς εφ' όσον τα υπ' αυτών προβλεπόμενα θέματα δεν ρυθμίζονται εν όλω ή εν μέρει υπό της συστατικής πράξεως, παρεκτός των

Απόφαση 0969/2019

δημοσίας τάξεως διατάξεων, αίτινες κατισχύουσιν εν πάση περιπτώσει των της διαθήκης αντιθέτων τυχόν διατάξεων (...). 5. Το Υπουργείον των Οικονομικών μεριμνά δια την εκκαθάρισιν των εις το Κράτος καταλειπομένων κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών και την κατά τας διατάξεις του παρόντος Νόμου εκτέλεσιν του δι' ον καταλείπονται αύται σκοπού, οσάκις ορίζεται τοιούτος. Το αυτό Υπουργείον ασκεί την εποπτείαν και τον έλεγχον επί της εκκαθαρίσεως και διαχειρίσεως των υπέρ κοινωφελών εν γένει σκοπών καταλειπομένων περιουσιών, κατά τας διατάξεις του παρόντος Νόμου και των συστατικών πράξεων», στο άρθρο 23, όπως το άρθρο αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 6 του ν. 2386/1996 (Α' 43), ότι «1. Η πληρωμή των χρεών και βαρών της κληρονομίας γίνεται εις βάρος του προϋπολογισμού των εξόδων του Υπουργείου των Οικονομικών, εις όν εγγράφεται ανάλογος πίστωση, επί τη βάσει καταστάσεων, υποβαλλομένων υπό του εκκαθαριστού μετά των αποδεικτικών του χρέους τίτλων και βεβαιώσεως αυτού ότι το ενεργητικόν της κληρονομίας επαρκεί διά την πληρωμήν του χρέους. Ο Υπουργός των Οικονομικών μετά γνωμοδότησιν του Σ.Ε.Κλ. δύναται ν' αναβάλη την πληρωμήν των χρεών έν όλω η έν μέρει μέχρις πέρας της εκκαθαρίσεως. Καθ' όμοιον τρόπον καταβάλλονται και αί δαπάναι εκκαθαρίσεως. Διά τας επειγούσας ανάγκας της εκκαθαρίσεως δύναται ο Υπουργός των Οικονομικών να εκδίδη εντάλματα προπληρωμής επ' ονόματι του εκκαθαριστού. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μετά από γνωμοδότηση της Επιτροπής Εθνικών Κληροδοτημάτων, δύναται να επιτραπεί η πληρωμή χρεών και βαρών της κληρονομίας, από τα μετρητά ή τα έσοδα ή το προϊόν εκκαθάρισης των περιουσιακών της στοιχείων,

Απόφαση 0969/2019

που δεν έχουν βεβαιωθεί ως δημόσια έσοδα, εφόσον επαρκεί προς τούτο το ενεργητικό της. Με τις ίδιες προϋποθέσεις και διαδικασία, είναι δυνατή και η πληρωμή των εξόδων εκκαθάρισης της κληρονομίας, ως και η διάθεση ποσού στον εκκαθαριστή της, για την πληρωμή επειγουσών δαπανών εκκαθάρισης, με τον όρο απόδοσης σχετικού λογαριασμού διάθεσής του (...)), στο άρθρο 31 ότι «1. Μετά το πέρας της εκκαθάρισεως ο εκκαθαριστής λογοδοτεί ενώπιον του Υπουργού των Οικονομικών προς τον οποίον και υποβάλλει πλήρη έκθεσιν των στοιχείων της παρ' αυτού γενομένης εκκαθάρισεως και διοικήσεως της περιουσίας κατά τα λεπτομερέστερον διά Β.Δ/τος ορισθησόμενα (...)), στο άρθρο 32 ότι «1. Ο Υπουργός των Οικονομικών λαμβάνων γνώσιν της διαχειρίσεως καταλογίζει εις βάρος του εκκαθαριστού (...), πάσαν επελθούσαν προφανώς εις την περιουσίαν εκ δόλου ή βαρείας αμελείας ή εκ διαχειρίσεως και διαθέσεως της περιουσίας παρά τας διατάξεις του παρόντος Νόμου ζημίαν, εντόκως επί τω τόκω υπερημερίας, υπολογιζομένω αφ' ης ως εκ της πράξεως ή παραλείψεως επήλθεν η ζημία (...). Ο καταλογισμός γίνεται δι' ητιολογημένης πράξεως του Υπουργού των Οικονομικών, κοινοποιουμένης εις τον εκκαθαριστήν (...). Εν παραλείψει του εκκαθαριστού προς υποβολήν λογοδοσίας, μετά προηγουμένην προς τούτο πρόσκλησιν, το ποσόν της ζημίας εξακριβούται δι' ελέγχου, διατασσομένου υπό του Υπουργού των Οικονομικών ή εκ παντός άλλου στοιχείου και καταλογίζεται εις τον εκκαθαριστήν δι' ομοίας πράξεως του Υπουργού των Οικονομικών. 2. Ο καταλογισμός ενεργείται μετά σύμφωνον γνωμοδότησιν Επιτροπής ελέγχου λογοδοσιών (...). 3. Κατά των πράξεων καταλογισμού (...) επιτρέπεται το ένδικον μέσον της εφέσεως ενώπιον

Απόφαση 0969/2019

του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εκδικαζομένης κατά τας περί οργανισμού του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικές διατάξεις. (...)), στο άρθρο 63 ότι «1. Περιουσίαι εν γένει καταλειπόμεναι υπέρ κοινωφελών σκοπών, εκκαθαρίζονται παρά των εκτελεστών της διαθήκης κατά τας διατάξεις των επομένων άρθρων (...)» στο άρθρο 64 ότι «Οι εκτελεσταί διαθηκών, δι' ων καταλείπονται κληρονομίαι και κληροδοσίαι προς εκτέλεσιν Κρατικών και εν γένει κοινωφελών σκοπών θεωρούνται εν τη ιδιότητι ταύτη ως ασκούντες δημοσίαν λειτουργίαν και υπάγονται υπό την εποπτείαν και πειθαρχικήν εξουσίαν του Υπουργού των Οικονομικών», στο άρθρο 66 ότι «1. Η παρά του εκτελεστού της διαθήκης εκκαθάρισις άρχεται αφ' ης ούτος απεδέχθη το λειτούργημα του εκτελεστού. Η αποδοχή του λειτουργήματος γίνεται δια τους εν Ελλάδι κατοικούντας δια δηλώσεως, συντασσομένης εφ' απλού χάρτου ενώπιον του Γραμματέως των Πρωτοδικών της κατοικίας ή διαμονής του εκτελεστού (...)», στο άρθρο 68 ότι «1. Ο εκτελεστής προβαίνει εις απογραφήν της περιουσίας διά Συμβολαιογράφου και λαμβάνει υπό την κατοχήν του ομάδα της κληρονομίας και διοικεί αυτήν (...)», στο άρθρο 69 [όπως η παράγραφος 2 τροποποιήθηκε με την παράγραφο 13 του άρθρου 1 του ν. 2386/1996 (Α' 43), από 7.3.1996], ότι «1. Ως πράξεις διοικήσεως και διαχειρίσεως της κληρονομίας θεωρούνται (...) η είσπραξις των απαιτήσεων και των εισοδημάτων των κινητών και ακινήτων, η εκμίσθωσις και εκποίησις κινητών και ακινήτων της κληρονομίας (...) η πληρωμή των χρεών και βαρών της κληρονομίας (...) 2. Όλες οι εισπράξεις από την εκκαθάριση της κληρονομίας κατατίθενται από τον εκτελεστή της διαθήκης σε έντοκη κατάθεση προθεσμίας ή ταμιευτηρίου (...)», στο άρθρο 72 ότι «Τα

Απόφαση 0969/2019

ακίνητα της κληρονομιάς εφόσον η εκτέλεσις του σκοπού ενεργείται εκ των εισοδημάτων αυτών ή των οποίων δεν απεφασίσθη η εκποίησης, εκμισθούνται δια δημοπρασίας κατά τα διά β.δ/τος ορισθησόμενα υπό του εκτελεστού της διαθήκης τη συμπράξει του Οικον. Εφόρου ή άλλου δημοσίου υπαλλήλου, οριζομένου εκάστοτε υπό του Υπουργού των Οικονομικών (...), στο άρθρο 74, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 5 του ν.δ. 2157/1943 (Α' 41), ότι «1. Διά την πληρωμήν χρεών και βαρών της κληρονομιάς ως και δαπανών εν γένει εκκαθαρίσεως και συντηρήσεως αυτής (...) και εκμίσθωσιν ακινήτων (...), κατάργησιν δίκης (...) απαιτείται έγκρισις του Υπουργού των Οικονομικών μετά σύμφωνον γνώμοδότησιν του Σ.Ε.Κλ. (...)», στο άρθρο 79, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 15 του ν.δ. 520/1941 (Α' 324), ότι «1. Η πληρωμή των δαπανών διά την εκκαθάρισιν και την διαρκούσης ταύτης συντήρησιν της κληρονομιάς ως και των χρεών και βαρών εν γένει αυτής ενεργείται διά της παρ' ης είναι κατατεθειμένη η κληρονομική περιουσία Τραπεζής κατόπιν εγγράφου εντολής του εκτελεστού και εγκρίσεως του Υπουργού των Οικονομικών κατά τα έν άρθρ. 74 οριζόμενα. Η Τράπεζα υποχρεούται να εκτελή τας εντολάς του εκτελεστού της διαθήκης, εφ' όσον συνοδεύονται αύται υπό εγκρίσεως του Υπουργού των Οικονομικών, απαλλασσομένη πάσης ευθύνης. 2. Διά την πληρωμήν επειγούσης φύσεως δαπανών δύναται να τίθηται εις την διάθεσιν του εκτελεστού, κατόπιν αποφάσεως του Υπουργού των Οικονομικών μετά σύμφωνον γνώμοδότησιν του Σ.Ε.Κλ. πίστωσις, οριζομένη δι' αυτής επί αποδόσει λογαριασμού παρά του εκτελεστού», στο άρθρο 82 ότι «Ο εκτελεστής υποχρεούται εις λογοδοσίαν προς τον Υπουργόν των Οικονομικών και τους κληρονόμους εφαρμοζομένων επ'

Απόφαση 0969/2019

αυτής των διατάξεων των άρθρ. 31, 32 και 33 του παρόντος (...)», στο άρθρο 83 ότι «1. Ο εκτελεστής δικαιούται να αξιώση δι' αιτήσεώς του διαλαμβανούσης λεπτομερώς περί των παρασχεθεισών υπηρεσιών ανάλογον αντιμισθίαν, οριζομένην παρά του Υπουργού των Οικονομικών μετά σύμφωνον (γνωμοδότησιν του Σ.Ε.Κλ.), εκτός εάν απαγορεύεται η χορήγησις τοιαύτης υπό της διαθήκης η εάν δι' αυτής ορίζεται το ποσόν της αντιμισθίας (...)» [ήδη αρμόδια αντί του Σ.Ε.Κλ. η κατά το άρθρο 32 Επιτροπή (άρθρο 5 του ν. 462/1943, Α' 257)], στο άρθρο 84 ότι «Το λειτούργημα του εκτελεστού παύει διά της εγκρίσεως της οριστικής λογοδοσίας επί της εκκαθαρίσεως ή διά της εκπληρώσεως του σκοπού, εφ' όσον είναι προς τούτο αρμόδιος ο εκτελεστής», στο άρθρο 87 ότι «Επί δωρεών υπέρ κοινωφελών σκοπών εφαρμόζονται κατ' αναλογίαν οι διατάξεις των άρθρ. 63-86 του παρόντος Νόμου», στο άρθρο 95 ότι «1. Περιουσία διατιθεμένη δια πράξεως εν ζωή ή δια διατάξεως τελευταίας βουλήσεως προς εκπλήρωσιν εις το διηνεκές ή εφ' ωρισμένην διάρκειαν χρόνου κοινωφελούς σκοπού εκ των εν άρθρ. 1 του παρόντος, η εκτέλεσις του οποίου ανατίθεται δια συστατικής πράξεως εις φυσικά πρόσωπα (κληρονόμους, κληροδόχους ή εκτελεστάς) ή συνιστώμενα το πρώτον νομικά πρόσωπα ή υφιστάμενα τοιαύτα, οριζομένου, όμως κατά την τελευταίαν περίπτωσιν ιδίου τρόπου διοικήσεως, συνιστά ίδρυμα διοικούμενον κατά τα εν τη συστατική πράξει οριζόμενα. 2. (...)» και τέλος στο άρθρο 97 ότι «1. Περιουσίαι περί ων τα άρθρα 95 και 96 του παρόντος εκκαθαρίζονται κατά τα άρθρα 63 και επόμενα του παρόντος και υπάγονται εις την εποπτείαν του Υπουργείου των Οικονομικών (...). 2. Κοινωφελή ιδρύματα συσταθέντα ή συνιστώμενα δια διατάξεων

Απόφαση 0969/2019

τελευταίας βουλήσεως ή άλλης εν ζωή ή αιτία θανάτου χαριστικής πράξεως υπό οιονδήποτε τύπον νομικού προσώπου λειτουργούντα, (...) υπάγονται εις την κατά τον παρόντα Νόμον εποπτεϊάν του Υπουργείου Οικονομικών (...)). Περαιτέρω, στο άρθρο 58 του β.δ/τος της 30 Νοεμ./4 Δεκ. 1939 «Περί του τρόπου εκποιήσεως κινητών και ακινήτων και εκμισθώσεως ακινήτων καταλειπομένων κατά κληρονομίαν, κληροδοσίαν ή δωρεάν εις το Κράτος και υπέρ κοινωφελών σκοπών ως και των ανηκόντων εις κοινωφελή ιδρύματα και περιουσίας» (Α' 523), ορίζεται ότι «1. (...) 3. Αι δόσεις του μισθώματος καταβάλλονται παρά του μισθωτού άνευ ετέρας οχλήσεώς του κατά την προς πληρωμήν εκάστης δόσεως τεταγμένην προθεσμίαν (...))», ενώ στο άρθρο 59 ότι «1. Η καθυστέρησις δόσεώς τινος του μισθώματος συνεπάγεται διάλυσιν της μισθώσεως και έξωσιν του μισθωτού κατά την διαδικασίαν του Νόμου ΒΧΗ' ως ετροποποιήθη μεταγενεστέρως (...) 2. Εν ταις περιπτώσεσι της προηγουμένης παραγράφου καταπίπτει υπέρ της κληρονομίας, κληροδοσίας ή δωρεάς η κατατεθείσα εγγύησις, ανεξαρτήτως της υποχρέωσεως του μισθωτού προς καταβολήν των δεδουλευμένων μισθωμάτων (...))».

Β. Από τις ανωτέρω διατάξεις, σε συνδυασμό ερμηνευόμενες, συνάγονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: Σε περίπτωση διάθεσης λόγω κληρονομίας, κληροδοσίας ή δωρεάς, περιουσιακών στοιχείων υπέρ του Κράτους ή υπέρ κοινωφελών εν γένει σκοπών, εκτελεστέων είτε από το ίδιο, είτε από άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, αυτό έχει υποχρέωση να εκτελεί πιστώως και επακριβώς τη βούληση των διαθετών και δωρητών κατά τα προβλεπόμενα στην οικεία πράξη (διαθήκη ή δωρεά) και επικουρικώς, για τα μη ρυθμιζόμενα

Απόφαση 0969/2019

από αυτή θέματα, κατά τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του α.ν. 2039/1939, εκτός από τις δημοσίας τάξης διατάξεις του νόμου τούτου, οι οποίες, σε κάθε περίπτωση, υπερισχύουν των αντίθετων διατάξεων της διαθήκης ή δωρεάς. Στο πλαίσιο της ανωτέρω υποχρέωσής του, το Κράτος ασκεί διά του Υπουργού των Οικονομικών την εποπτεία και τον έλεγχο επί της εκκαθάρισης και διαχείρισης των καταλειπομένων σ' αυτό περιουσιών, στην εποπτεία δε αυτή υπόκεινται και τα συσταθέντα ή συνιστώμενα Κοινωφελή Ιδρύματα διά τελευταίας βούλησης ή άλλης εν ζωή ή αιτία θανάτου χαριστικής πράξης, υφ' οιονδήποτε τύπο νομικού προσώπου λειτουργούν αυτά, είτε υπό τη μορφή του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου είτε υπό τη μορφή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου. Περαιτέρω, με τις διατάξεις του άρθρου 32 του α.ν. 2039/1939 προβλέπεται η δυνατότητα του Υπουργού Οικονομικών -όπως η σχετική αρμοδιότητα, αναφορικά ειδικότερα με τις περιουσίες που ούτε κείνται ούτε ο σκοπός τους εκτείνεται σε περισσότερους του ενός νομούς, έχει τελικώς, βάσει των διατάξεων των άρθρων 1 παρ. 1 του ν. 2026/1992 και 1 παρ. II περ. 17 και 18 του π.δ. 97/1993, 46 παρ. 21 του ν. 3220/2004 και 280 του ν. 3852/2010, περιέλθει στον Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης- να καταλογίσει, ύστερα από σύμφωνη γνωμοδότηση της αρμόδιας Επιτροπής Εθνικών Κληροδοτημάτων, σε βάρος εκκαθαριστών κληρονομίας, κληροδοσίας ή δωρεάς, περιερχομένης στο Δημόσιο, κάθε επελθούσα σ' αυτές ζημία. Με τα άρθρα 82 και 97 του ίδιου νόμου επεκτείνεται η ως άνω δυνατότητα καταλογισμού και σε βάρος των εκτελεστών διαθήκης υπέρ κοινωφελών σκοπών και των εκτελεστών διαθήκης με την οποία καταλείπεται περιουσία σε συνιστώμενο ίδρυμα για την εκπλήρωση

Απόφαση 0969/2019

στο διηνεκές κοινωφελούς σκοπού. Η ιδιότητα δε του εκτελεστή διαθήκης αποκτάται, σύμφωνα με το άρθρο 66 του α.ν. 2039/1939, με την αποδοχή του λειτουργήματος του εκτελεστή, η οποία, ειδικά για τους κατοικούντες στην Ελλάδα, γίνεται με δήλωση ενώπιον του Γραμματέα Πρωτοδικών της κατοικίας ή διαμονής του εκτελεστή και παύει με την έγκριση της οριστικής λογοδοσίας επί της εκκαθάρισης ή με την εκπλήρωση του σκοπού για τον οποίο κατελήφθη η περιουσία, εφόσον αρμόδιος προς τούτο είναι ο εκκαθαριστής (άρθρο 84). Περαιτέρω, η δυνατότητα καταλογισμού των ανωτέρω προβλέπεται σε περίπτωση ζημίας που προκλήθηκε από την υπαίτια (σε βαθμό δόλου ή βαρείας αμέλειας) παραβίαση της γενικής ευθύνης τους για διοίκηση και διαχείριση της περιουσίας, καθώς και σε περίπτωση επέλευσης ζημίας «εκ διαχειρίσεως ή διαθέσεως της περιουσίας παρά τας διατάξεις του παρόντος Νόμου». Στην πρώτη περίπτωση, η έλλειψη υπαιτιότητας σε βαθμό δόλου και βαρείας αμέλειας αποτελεί λόγο άρσης της ευθύνης του εκτελεστή διαθήκης προς αποκατάσταση της ανωτέρω ζημίας. Στη δεύτερη όμως περίπτωση, της παραβίασης, δηλαδή, διατάξεων που προβλέπουν συγκεκριμένες υποχρεώσεις του εκτελεστή διαθήκης, δεν περιορίζεται η ευθύνη του μόνο στις περιπτώσεις δόλου ή βαρείας αμέλειας, αλλά εκτείνεται και στις περιπτώσεις ελαφράς αμέλειας (Ε.Σ. Ολ. 1028/2011, 1462/2006, IV Τμ. 801, 800/2018, 835/2017, 1749/2012, 958/2009, VI Τμ. 2025/2014). Τέτοιες διατάξεις είναι αυτές των άρθρων 69, 72, 74 και 79 του α.ν. 2039/1939, οι οποίες καθιερώνουν την υποχρέωση του εκτελεστή διαθήκης να προβαίνει, αφενός μεν στην είσπραξη των απαιτήσεων και των εισοδημάτων των ακινήτων της κληρονομιάς, αφετέρου δε στην πληρωμή των

Απόφαση 0969/2019

χρεών και βαρών, καθώς και στην πληρωμή των δαπανών για τη συντήρηση και εκκαθάριση αυτής. Ειδικότερα, από τις προμνησθείσες διατάξεις των άρθρων 69 και 72 του ανωτέρω αναγκαστικού νόμου σε συνδυασμό με τη διάταξη του άρθρου 59 του β.δ/τος της 30 Νοεμ./4 Δεκ. 1939, συνάγεται ότι ο εκτελεστής διαθήκης υπέρ κοινωφελούς σκοπού υποχρεούται να εκμισθώνει τα ακίνητα της κληρονομίας με την οριζόμενη στις διατάξεις αυτές διαδικασία, να εισπράττει τα μισθώματα και ακολούθως να προβαίνει στην άμεση κατάθεση του προϊόντος αυτών σε έντοκο τραπεζικό λογαριασμό, ενώ, σε περίπτωση καθυστέρησης ή μη καταβολής των μισθωμάτων εκ μέρους του μισθωτή, οφείλει να τα αναζητήσει με βάση τις οικείες διατάξεις. Σε περίπτωση, δε, πρόκλησης ζημίας λόγω παραβίασης των ανωτέρω υποχρεώσεών του, ευθύνεται για κάθε βαθμό υπαιτιότητας, δηλαδή και για ελαφρά αμέλεια. Επομένως, τόσο η παράλειψη μίσθωσης ακινήτου, όσο και η μη είσπραξη του συμφωνηθέντος μισθώματος συνεπάγεται την ευθύνη του εκτελεστή διαθήκης για τη ζημία που προκλήθηκε στην κληρονομία, η οποία συνίσταται στην απώλεια των μισθωμάτων που έπρεπε να εισπραχθούν (πρβλ. Ε.Σ Ολ. 1028/2011, 1462/2006, βλ. IV Τμ. 5006, 2505/2013, 1479/2012, πρβλ IV Τμ. 801/2018, 836, 835/2017, 958/2009). Επιπροσθέτως, ο εκτελεστής διαθήκης οφείλει να προβαίνει στην πληρωμή των χρεών και βαρών της κληρονομίας, καθώς και στην πληρωμή των δαπανών εκκαθάρισης και συντήρησης αυτής με τη διαδικασία που ορίζεται στις διατάξεις του άρθρου 79 του α.ν. 2039/1939. Όλες όμως οι ανωτέρω δαπάνες πρέπει να συνοδεύονται από νόμιμα παραστατικά, από τα οποία να αποδεικνύεται το είδος και της δαπάνης, καθώς και το ποσόν αυτής, ενώ η έλλειψη των εν λόγω

Απόφαση 0969/2019

δικαιολογητικών έχει ως συνέπεια τη μη αναγνώριση της αντίστοιχης δαπάνης κατά τον έλεγχο της λογοδοσίας του εκτελεστή διαθήκης και τη μη αφαίρεση αυτής από τα έσοδα της κληρονομιάς για τον υπολογισμό του αποδοτέου από αυτόν ποσού (πρβλ. Ε.Σ. IV Τμ. 1749/2012). Εξάλλου, μεταξύ των δαπανών της κληρονομιάς που αναγνωρίζεται με τις διατάξεις του α.ν. 2039/1939 είναι και η αντιμισθία του εκτελεστή διαθήκης, η οποία πρέπει να είναι ανάλογη των παρασχεθεισών υπηρεσιών του και ορίζεται από τον εποπτεύοντα Υπουργό Οικονομικών, εκτός εάν απαγορεύεται η χορήγηση αυτής από τη διαθήκη ή εάν στην τελευταία ορίζεται το ποσόν της αντιμισθίας. Τέλος, ο καταλογισμός από το αρμόδιο προς τούτο όργανο των εκτελεστών διαθήκης με τη ζημία που προκλήθηκε στην καταλειφθείσα υπέρ κοινωφελούς σκοπού περιουσία, προϋποθέτει την ύπαρξη εξακριβωμένης ζημίας, η οποία προκύπτει είτε από τον έλεγχο της λογοδοσίας του εκτελεστή είτε από σχετικώς διενεργηθέντα έλεγχο ή οποιοδήποτε άλλο στοιχείο, η δε καταλογιστική πράξη πρέπει να είναι ειδικώς αιτιολογημένη και να περιλαμβάνει στο σώμα της, ως ελάχιστο περιεχόμενο, την αναγκαία ιστορική και νομική αιτία που δικαιολογεί τον γενόμενο καταλογισμό. Ειδικότερα, προκειμένου η αιτιολογία της πράξης να είναι ειδική, πλήρης ή άλλως επαρκής, πρέπει να προκύπτει σαφώς το νόμιμο έρεισμα του καταλογισμού και να εξειδικεύονται τα ουσιώδη πραγματικά περιστατικά, τα οποία διαπιστώθηκαν από το αρμόδιο όργανο και θεμελιώνουν, κατά νόμο, την αξίωση του δικαιούχου έναντι του υπόχρεου, ιδίως δε το πρόσωπο του καταλογιζόμενου, η ιδιότητά του ως εκτελεστή διαθήκης, ο χρόνος και το αντικείμενο της διαχείρισής του, η ζημία και ο τρόπος που προέκυψε και

Απόφαση 0969/2019

διαπιστώθηκε αυτή, ο χρόνος πρόκλησής της, καθώς και τα στοιχεία που θεμελιώνουν το ύψος του καταλογιζομένου ποσού, από τα οποία προκύπτει η αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της διαχείρισης του εκτελεστή διαθήκης και της ζημίας, ενώ κατά τα λοιπά η αιτιολογία μπορεί να συμπληρώνεται από τα στοιχεία του φακέλου (Ε.Σ. Ολ. 1396/2000, IV Τμ. 801, 800/2018).

III. Α. Στην υπό κρίση υπόθεση, από όλα ανεξαιρέτως τα στοιχεία του φακέλου, και ιδίως την από 2.10.2009 λογοδοσία του εκκαλούντος, όπως συμπληρώθηκε και διευκρινίσθηκε με τις από 8.4.2010, 18.7.2011, 15.9.2011 (αρ.πρωτ. Οικονομικής Επιθεώρησης /21.4.2011) επιστολές του ιδίου, καθώς από και την ... /27.9.2011 έκθεση ελέγχου του Οικονομικού Επιθεωρητή επί της ανωτέρω λογοδοσίας, προκύπτουν τα ακόλουθα: Η ..., κάτοικος εν ζωή ..., η οποία απεβίωσε στις 25.4.1996, με την με αριθμό ... /7.7.1994 δημόσια διαθήκη της, που συντάχθηκε ενώπιον του Συμβολαιογράφου και δημοσιεύθηκε νομίμως με το ... /21.6.1996 Πρακτικό του Μονομελούς Πρωτοδικείου ..., εγκατέστησε ως μοναδικό κληρονόμο της καταλειφθείσας περιουσίας της, το υπό σύσταση κοινωφελές Ίδρυμα με την επωνυμία «ΙΔΡΥΜΑ ...» και έδρα το Σκοπός του υπό σύσταση Ιδρύματος, σύμφωνα με τη βούληση της διαθέτιδος, ήταν η χορήγηση, ετησίως, δύο υποτροφιών σε αριστούχους (ένα άρρεν και ένα θήλυ τέκνο) αποφοίτους του Λυκείου του Δήμου ... για τη συνέχιση των σπουδών τους στα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. της χώρας, καθώς και η χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης σε κοπέλα ορφανή και οικονομικά αδύνατη, η οποία κατάγεται και διαμένει μόνιμα στον Δήμο ..., για την αντιμετώπιση των δαπανών του γάμου της. Ως εκτελεστή της διαθήκης η

Απόφαση 0969/2019

διαθέτις όρισε τον εκκαλούντα, δικηγόρο ..., ο οποίος, με την από 23.7.1996 δήλωσή του ενώπιον του Γραμματέα του Πρωτοδικείου ..., αποδέχθηκε το ανωτέρω λειτούργημα. Με βάση τη διαθήκη της διαθέτιδος και τη διενεργηθείσα απογραφή, η καταλειφθείσα από αυτήν περιουσία για την εκπλήρωση του ανωτέρω σκοπού αποτελείτο, μεταξύ άλλων, από τα εξής: α) ποσοστό 15,97% εξ αδιαιρέτου τριών (3) υπογείων χώρων, τριών (3) ισογείων καταστημάτων με πατάρι και έξι (6) γραφείων του 2^{ου} ορόφου, έξι (6) γραφείων του 3^{ου} ορόφου, έξι (6) γραφείων του 4^{ου} ορόφου και ενός (1) γραφείου του 7^{ου} ορόφου, οικοδομής ευρισκόμενης επί των οδών ... και ..., στ... ..., β) ένα (1) διαμέρισμα 1^{ου} ορόφου, ένα (1) διαμέρισμα 4^{ου} ορόφου, ένα (1) ημιυπόγειο κατάστημα και ποσοστό 36,45% εξ αδιαιρέτου ενός διαμερίσματος 2^{ου} ορόφου, οικοδομής ευρισκόμενης επί της οδού ..., στ... και γ) ποσοστό 25/100 εξ αδιαιρέτου ενός (1) ισογείου καταστήματος και μίας (1) αποθήκης επί της ευρισκόμενης στη συμβολή της οδού ... με τη ... οικοδομής, στ... ... (βλ. σχετ. και τη συνταχθείσα, από τη συμβολαιογράφο, .../22.12.2008 δήλωση αποδοχής κληρονομίας). **Β.** Σύμφωνα με την από 2.10.2009 λογοδοσία του εκκαλούντος προς τον Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας ... (αρ. πρωτ. .../.../15.10.2009) σχετικά με τις πράξεις διαχείρισης που διενήργησε κατά το χρονικό διάστημα από 1.5.1996 έως 30.4.2004, το σύνολο των εσόδων της καταλειφθείσας περιουσίας κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα ανήλθε στο ποσό των 123.765 ευρώ, προερχόμενο στο σύνολό του από μισθώματα, ενώ το σύνολο των δαπανών που αφορούσαν τα ανωτέρω ακίνητα ανήλθε στο ποσό των 24.239 ευρώ, συμπεριλαμβανομένης και της αμοιβής του, με συνέπεια το προς απόδοση

Απόφαση 0969/2019

ποσό να ανέρχεται, κατά την υποβληθείσα λογοδοσία, στο ποσό των 99.526 ευρώ. Δοθέντος δε, ότι ο ίδιος i) είχε ήδη καταβάλει στις 20.3.2003 εις χείρας του Δημάρχου ... το ποσό των 97.000 ευρώ, το οποίο, αφού κατατέθηκε αρχικώς σε λογαριασμό του τελευταίου, εν συνεχεία μεταφέρθηκε σε λογαριασμό του Ιδρύματος στην ... Τράπεζα και επιπλέον ii) είχε καταθέσει στον ανωτέρω λογαριασμό του Ιδρύματος στην εν λόγω τράπεζα ποσό 15.000 ευρώ, με συνέπεια το αποδοθέν συνολικό ποσό να ανέρχεται στα 112.000 ευρώ, ζητούσε με τη λογοδοσία του, την επιστροφή σε αυτόν του υπερβάλλοντος ποσού των 12.131 ευρώ (αντί του ορθού ποσού των 12.474 ευρώ που προκύπτει με βάση τους ανωτέρω υπολογισμούς του). Ωστόσο, από τον έλεγχο των στοιχείων της λογοδοσίας του εκκαλούντος από τον Οικονομικό Επιθεωρητή ... προέκυψε ότι το σύνολο των μισθωμάτων που αντιστοιχούν στο επίμαχο χρονικό διάστημα ανέρχεται στο ποσό των 134.370,99 ευρώ, στο ποσό δε αυτό συμπεριλαμβάνονται ποσά, τα οποία ο εκκαλών, με την από 18.7.2011 επιστολή του, παραδέχθηκε ότι εισέπραξε, πλην όμως, εκ παραδρομής παρέλειψε να συμπεριλάβει στην υποβληθείσα λογοδοσία (βλ. σχετ. αναλυτική κατάσταση στην παράγραφο Γ Διαπιστώσεις ελέγχου της οικείας έκθεσης). Περαιτέρω, από τον διενεργηθέντα έλεγχο, από το ανωτέρω συνολικό ποσό των 24.239 ευρώ για γενικής φύσης και δικαστικά έξοδα, αναγνωρίστηκαν ως νόμιμες δαπάνες ποσού 9.790,23 ευρώ, ενώ απορρίφθηκε το λοιπό ποσό, με την αιτιολογία ότι οι σχετικές δαπάνες δεν αποδεικνύονται από νόμιμα παραστατικά. Ειδικότερα, κατά τον διενεργηθέντα έλεγχο δεν αναγνωρίστηκαν δαπάνες για τις οποίες δεν υπήρχαν νόμιμα παραστατικά: 1) συνολικού ποσού 1.187,75 ευρώ, που

Απόφαση 0969/2019

αφορούσαν στην καταβολή της αμοιβής των αναφερομένων στη λογοδοσία του εκκαλούντος τεχνιτών για εργασίες που πραγματοποιήθηκαν στην οικοδομή επί της οδού ... (μόνωση της ταράτσας, ελαιοχρωματισμός οικοδομής, επισκευή εξώπορτας και υδρορροών), εργασίες για τις οποίες είχαν εκδοθεί από τους αντίστοιχους τεχνίτες απλές αποδείξεις είσπραξης και όχι θεωρημένες αποδείξεις παροχής υπηρεσιών, 2) δαπάνες ποσού 1.408 ευρώ, που αφορούσαν την καταβολή μηνιαίας αμοιβής 5.000 δραχμών για χρονικό διάστημα 96 μηνών στον θυρωρό της οικοδομής επί των οδών ... και ..., 3) ποσού 190 ευρώ για την επισκευή γραφείου του 7^{ου} ορόφου της ανωτέρω οικοδομής, 4) ποσού 32 ευρώ για την καταβολή αμοιβής κτηματομεσίτη για την εκμίσθωση γραφείου του 7^{ου} ορόφου της ανωτέρω οικοδομής, καθώς και 5) ποσού 470 ευρώ για αμοιβή θυρωρού και 646 ευρώ για ΔΕΗ – πετρέλαιο – κοινόχρηστα, που αναφέρονται στην από 18.7.2011 επιστολή του εκκαλούντος. 6) Επίσης, δεν αναγνωρίστηκαν δαπάνες ποσού 6.341,02 ευρώ για κοινόχρηστα – πετρέλαιο που αντιστοιχούσαν σε εκμισθωμένα ακίνητα, αφού η σχετική υποχρέωση, σύμφωνα με τα αντίστοιχα συμφωνητικά μίσθωσης, βάρυνε τους μισθωτές. Εξάλλου, έγινε αποδεκτή, σύμφωνα με την οικεία έκθεση, δαπάνη ποσού 4.970 ευρώ, ως αμοιβή του εκκαλούντος για τη διαχείριση της επίμαχης περιουσίας από 1.5.1996 έως 30.4.2004 - στο ύψος που αυτή προσδιορίστηκε από τον ίδιο τον εκκαλούντα με την από 8.4.2010 συμπληρωματική επιστολή του ως άνω προς τον Οικονομικό Επιθεωρητή - προκειμένου όμως αυτή να αναγνωρισθεί ως νόμιμο έξοδο και να αφαιρεθεί από το επιστρεπτέο από τον εκκαλούντα, απαιτείτο η προηγούμενη έκδοση από αυτόν του αντίστοιχου νόμιμου παραστατικού, ήτοι θεωρημένης

Απόφαση 0969/2019

απόδειξης παροχής υπηρεσιών. Περαιτέρω, όπως προκύπτει από την οικεία έκθεση ελέγχου του Οικονομικού Επιθεωρητή, με το .../1.6.2011 έγγραφο του τελευταίου, ζητήθηκαν εξηγήσεις από τον εκκαλούντα μεταξύ άλλων, σχετικώς με: α) την έκβαση της από 7.11.1997 αγωγής κατά του ... για οφειλόμενα μισθώματα, συνολικού ποσού 369.924 δραχμών (1.085,62 ευρώ) για το χρονικό διάστημα από 1.8.1997 έως 30.11.1997 και β) την από 19.3.1998 εξώδικη διαμαρτυρία – πρόσκληση προς την εταιρεία «... ΑΤΕ», σχετικώς με οφειλόμενα μισθώματα ποσού 378.340 δραχμών, για το χρονικό διάστημα από τον Αύγουστο του 1997 έως τις 19.3.1998. Επί των ερωτημάτων δε αυτών ο εκκαλών, με την από 18.7.2011 επιστολή του, απάντησε ότι όσον αφορά: α) στην αγωγή κατά του ... για οφειλόμενα μισθώματα, ο εν λόγω μισθωτής, μετά την επίδοση της αγωγής (12.11.1997), εγκατέλειψε το μίσθιο, η δε αγωγή κατ' αυτού δεν εκδικάστηκε ποτέ και β) στην εταιρεία «... ΑΤΕ», η εν λόγω εταιρεία εγκατέλειψε το μίσθιο αιφνιδίως και χωρίς προειδοποίηση στις 7.6.1998, πλην όμως, οι απαντήσεις αυτές δεν κρίθηκαν από τον διενεργήσαντα τον έλεγχο Οικονομικό Επιθεωρητή ως επαρκείς. Ενόψει των ανωτέρω, το συνολικό ποσό των εξόδων που αναγνωρίστηκε σύμφωνα με την οικεία έκθεση, ανήλθε σε 14.760,23 ευρώ (9.790,23 ευρώ για έξοδα για τα οποία υπάρχουν νόμιμα παραστατικά + 4.970 ευρώ για την αμοιβή εκκαλούντος, υπό τον προαναφερθέντα όρο της έκδοσης από τον ίδιο νόμιμου παραστατικού), συνακόλουθα, το ποσό που έπρεπε να αποδοθεί από τον ως άνω προσδιορίσθηκε σε 119.610,76 ευρώ (134.370,99 έσοδα - 14.760,23 έξοδα). Περαιτέρω, δοθέντος ότι από τον διενεργηθέντα έλεγχο αναγνωρίστηκαν οι καταβολές 97.000 και

Απόφαση 0969/2019

15.000 ευρώ στον Δήμαρχο ... και σε λογαριασμό του Ιδρύματος στην ... Τράπεζα, αντίστοιχα, ήτοι συνολικά 112.000 ευρώ (βλ. ανωτέρω λογοδοσία), το ποσό που έπρεπε να αποδοθεί στο Ίδρυμα προσδιορίστηκε σε 7.610,76 ευρώ (119.610,76 – 112.000 ευρώ). Εν συνεχεία, με το .../1.8.2011 έγγραφο του Οικονομικού Επιθεωρητή, το οποίο επιδόθηκε στον εκκαλούντα στις 4.8.2011 (βλ. το από 4.8.2011 αποδεικτικό επίδοσης του υπαλλήλου της ... Δ.Ο.Υ.) γνωστοποιήθηκε σε αυτόν το έλλειμμα των 7.610,76 ευρώ με ταυτόχρονη κλήση να προβεί στην αναπλήρωσή του εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την επίδοση του εγγράφου. Ακολούθως, η Αποκεντρωμένη Διοίκηση .../Γραφείο Εθνικών Κληροδοτημάτων ..., με το .../.../6.9.2013 έγγραφό της προς τον εκκαλούντα, διαβίβασε σε αυτόν την έκθεση του Οικονομικού Επιθεωρητή και του ζήτησε, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη λήψη του εγγράφου, να επιστρέψει στο Ίδρυμα το ως άνω ποσό (7.610,76 ευρώ) και να υποβάλει νόμιμο παραστατικό για την αμοιβή του (ποσού 4.970 ευρώ), καθώς, σε περίπτωση μη συμμόρφωσής του, θα επακολουθούσε η έκδοση καταλογιστικής πράξης από τη Γενική Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Άλλωστε, με την ως άνω έκθεση ελέγχου του Οικονομικού Επιθεωρητή είχε διαπιστωθεί ότι δεν είχαν υποβληθεί από τον εκκαλούντα δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και δεν είχε αποδοθεί το αναλογούν χαρτόσημο για τα έτη 1996 έως και 2004 με συνέπεια να δοθούν οδηγίες από τον Οικονομικό Επιθεωρητή προς το Ίδρυμα για την υποβολή των ανωτέρω δηλώσεων και την απόδοση του αναλογούντος χαρτοσήμου, ενώ γνωστοποιήθηκαν οι ανωτέρω διαπιστώσεις και στη Δ.Ο.Υ. ... (σχετ. τα .../27.7.2011 και .../27.7.2011 έγγραφα του Οικονομικού

Απόφαση 0969/2019

Επιθεωρητή ... , αντίστοιχα). Κατόπιν τούτων, η Δ.Ο.Υ. ... προέβη στη ταμειακή βεβαίωση του χαρτοσήμου και του ΟΓΑ χαρτοσήμου των ανωτέρω ετών, καθώς επίσης και στις προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής. Βάσει των προαναφερθεισών διαπιστώσεων της .../27.9.2011 έκθεσης ελέγχου του Οικονομικού Επιθεωρητή και κατόπιν της .../5.6.2014 (Συν. 4^η) γνωμοδότησης του Συμβουλίου Κοινωφελών Περιουσιών Αποκεντρωμένης Διοίκησης ..., με την οποία το Συμβούλιο γνωμοδότησε υπέρ της μη έγκρισης της λογοδοσίας του εκκαλούντος, εκδόθηκε η ήδη προσβαλλόμενη .../.../26.6.2014 απόφαση της Γενικής Γραμματέως Αποκεντρωμένης Διοίκησης ..., με την οποία καταλογίστηκε ο εκκαλών με το ποσό των 15.170,95 ευρώ, το οποίο αναλύεται, ως εξής: α) ποσό 7.610,76 ευρώ, το οποίο όφειλε να επιστρέψει στο Ίδρυμα, ως διαφορά μεταξύ των εσόδων και των εξόδων της κληρονομίας κατά το επίδικο χρονικό διάστημα, κατά τα ειδικότερον αναφερόμενα στην έκθεση ελέγχου του Οικονομικού Επιθεωρητή, πλέον τόκων υπερημερίας ποσού 1.778,07 ευρώ, από την επομένη της λήξης της προθεσμίας των δέκα (10) ημερών που είχε ταχθεί για την αναπλήρωση του ελλείμματος με το προμνησθέν .../1.8.2011 έγγραφο του Οικονομικού Επιθεωρητή προς τον εκκαλούντα, ήτοι από 16.8.2011, β) ποσό 4.970 ευρώ, το οποίο έχει αναγνωρισθεί ως νόμιμη αμοιβή του εκκαλούντος υπό την προϋπόθεση της έκδοσης από αυτόν νομίμου παραστατικού, το οποίο όμως δεν εξέδωσε και γ) ποσό 812,12 ευρώ για προσαυξήσεις εκπρόθεσμης απόδοσης χαρτοσήμου και ΟΓΑ χαρτοσήμου, τις οποίες υποχρεώθηκε να καταβάλει το Ίδρυμα, λόγω μη έγκαιρης απόδοσης αυτών από τον εκκαλούντα (7.610,76 + 1.778,07 + 4.970 + 812,12 = 15.170,95 ευρώ). Τέλος, για τις διαχειριστικές

Απόφαση 0969/2019

πράξεις και παραλείψεις του εκκαλούντος, ως εκτελεστή διαθήκης κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα, ασκήθηκε ποινική δίωξη για το αδίκημα της υπεξαίρεσης αντικειμένου ιδιαίτερα μεγάλης αξίας από διαχειριστή ξένης περιουσίας, πλην όμως, με το .../2014 βούλευμα του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών ..., κρίθηκε ότι δεν υπάρχουν ενδείξεις ικανές να στηρίξουν τη σε βάρος του εκκαλούντος κατηγορία και ότι συνεπώς, δεν πρέπει να του απαγγελθεί κατηγορία.

IV. Με την κρινόμενη έφεση, ο εκκαλών ζητεί την ακύρωση της ανωτέρω καταλογιστικής πράξης, προβάλλοντας ότι αυτή δεν φέρει την αναγκαία αιτιολογία, καθώς, από το περιεχόμενό της δεν προκύπτει ότι η ζημία των 7.610,67 ευρώ που φέρεται ότι δημιουργήθηκε στην καταλειφθείσα περιουσία συνδέεται αιτιωδώς με τις διενεργηθείσες από τον ίδιο πράξεις διαχείρισης. Ειδικότερα, ο εκκαλών προβάλλει ότι η διαφορά των 7.610,67 ευρώ δεν αποδίδεται, σύμφωνα με την προσβαλλόμενη, σε κακή διαχείριση εκ μέρους του ή σε ζημία που προξένησε λόγω παράνομης ιδιοποίησης του ανωτέρω ποσού ή λόγω δόλιας ή αμελούς διαχείρισης, αλλά οφείλεται στο γεγονός ότι δεν έγιναν δεκτές από τον Οικονομικό Επιθεωρητή ως νόμιμα δικαιολογητικά δαπανών, αθεώρητες αποδείξεις παροχής υπηρεσιών και αθεώρητες αποδείξεις είσπραξης που προσκομίσθηκαν από τον ίδιο για δαπάνες επισκευής των μισθίων, χωρίς ωστόσο, να τεκμαίρεται ότι δεν έγιναν οι εργασίες για τις οποίες εκδόθηκαν τα επίμαχα παραστατικά, καθώς επίσης και οι αντίστοιχες δαπάνες. Επιπροσθέτως, προβάλλει ότι τα πρόσωπα τα οποία πραγματοποίησαν τις ανωτέρω επισκευές δεν είχαν κατά τον κρίσιμο χρόνο υποχρέωση παροχής θεωρημένων αποδείξεων,

Απόφαση 0969/2019

με συνέπεια να είναι εσφαλμένη η απόρριψη της λογοδοσίας του κατά το σκέλος αυτό. Επίσης, προβάλλει ότι η διαφορά στα μισθώματα που φαίνεται ότι εισπράχθηκαν σύμφωνα με το πόρισμα του διενεργηθέντος ελέγχου οφείλεται στο γεγονός ότι στον οικονομικό έλεγχο συνυπολογίσθηκαν μισθώματα ύψους:

α) 369.924 δραχμών, που όφειλε να καταβάλει ο μισθωτής ... για το διαμέρισμα στην οδό ..., τα οποία διεκδίκησε ο εκκαλόν με αγωγή, αλλά δεν κατέστη δυνατό να εισπράξει, καθώς ο οφειλέτης εγκατέλειψε το μίσθιο, χωρίς να είναι γνωστή η νέα του διεύθυνση και β) ύψους 378.430 δραχμών, που όφειλε να καταβάλει η εταιρεία ... ΑΤΕ για την ενοικίαση γραφείων στην οικοδομή που βρίσκεται επί των οδών ... και ..., για την απαίτηση των οποίων, ο εκκαλόν είχε αποστείλει εξώδικη διαμαρτυρία στις 19.3.1988, αλλά δεν κατέστη δυνατό να τα εισπράξει, διότι η μισθώτρια επίσης εγκατέλειψε το μίσθιο, χωρίς να είναι γνωστή η νέα της διεύθυνση. Επιπλέον, ο εκκαλόν προβάλλει ότι μη νομίμως απορρίφθηκαν δαπάνες συνολικού ύψους 6.341,02 ευρώ για καταβολή κοινοχρήστων και πετρελαίου, με την αιτιολογία ότι με τα ποσά αυτά βαρύνονταν οι μισθωτές, αφού σε περίπτωση που οι μισθωτές δεν καταβάλλουν τις δαπάνες κοινοχρήστων, η υποχρέωση καταβολής τους βαρύνει τους εκμισθωτές. Όσον αφορά περαιτέρω την αμοιβή του, ποσού 4.970 ευρώ, την οποία δεν έχει εισπράξει, επειδή δεν έχει εκδώσει μέχρι σήμερα το αντίστοιχο νόμιμο παραστατικό, ο εκκαλόν προβάλλει ότι μη νομίμως αυτή περιλαμβάνεται στο καταλογισθέν ποσό, δοθέντος ότι ο ίδιος έχει πλέον συνταξιοδοτηθεί, με αποτέλεσμα να αδυνατεί να εκδώσει το παραστατικό που του ζητείται. Επιπροσθέτως, ο ίδιος προβάλλει ότι εσφαλμένα και ανατιολόγητα

Απόφαση 0969/2019

συμπεριελήφθη στον επίδικο καταλογισμό το ποσό των 812,12 ευρώ για προσαυξήσεις εκπρόθεσμης απόδοσης χαρτοσήμου και ΟΓΑ χαρτοσήμου, καθώς δεν καταλογίζεται ευθύνη του από την αιτία αυτή και δεν προκύπτει το γεγονός που επικαλείται η προσβαλλόμενη απόφαση. Τέλος, αναφερόμενος στις σκέψεις του .../2014 βουλεύματος του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών ..., με το οποίο κρίθηκε ότι δεν έπρεπε να απαγγελθεί κατηγορία σε βάρος του για το αδίκημα της υπεξαίρεσης αντικειμένου ιδιαίτερα μεγάλης αξίας από διαχειριστή ξένης περιουσίας, ζητεί, κατ' εκτίμηση του περιεχομένου της έφεσής του, την απαλλαγή του και από τη δημοσιονομική του ευθύνη, καθώς, κατά τους ισχυρισμούς του, ενήργησε ως μέσος συνετός «καταναλωτής», με βάση τα γενικά συναλλακτικά ήθη.

V. Με τα δεδομένα αυτά και σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στις νομικές σκέψεις που προηγήθηκαν, το Τμήμα κρίνει τα εξής: Αβασίμως προβάλλεται από τον εκκαλούντα ότι η προσβαλλόμενη καταλογιστική πράξη δεν φέρει την αναγκαία εκ του νόμου αιτιολογία, καθώς δεν θεμελιώνεται παράνομη εκ μέρους του ιδιοποίηση του ανωτέρω ποσού ή δόλια διαχείριση. Τούτο δε διότι, σύμφωνα με τα ανωτέρω αναλυτικώς εκτιθέμενα (σκέψη II.B), οι ανωτέρω περιστάσεις δεν αποτελούν προϋποθέσεις για τη θεμελίωση της δημοσιονομικής ευθύνης του εκτελεστή διαθήκης, για την οποία αρκεί η συνδρομή ελαφράς αμέλειας, με συνέπεια να μην τίθεται ζήτημα έλλειψης επαρκούς αιτιολογίας της προσβαλλόμενης καταλογιστικής πράξης εκ του λόγου αυτού. Περαιτέρω, στην προμνησθείσα .../27.9.2011 έκθεση ελέγχου του Οικονομικού Επιθεωρητή, στην οποία ερείδεται η προσβαλλόμενη καταλογιστική πράξη, διαλαμβάνονται όλα τα

Απόφαση 0969/2019

αναγκαία στοιχεία που συγκροτούν την ιστορική και νομική αιτία του επίμαχου καταλογισμού. Ειδικότερα, στην ανωτέρω έκθεση εξειδικεύονται τα ουσιώδη πραγματικά περιστατικά, τα οποία διαπιστώθηκαν και θεμελιώνουν την ιδιότητα του εκκαλούντος ως εκτελεστή διαθήκης για το προαναφερόμενο χρονικό διάστημα, ενώ διαλαμβάνεται ειδική, πλήρης και επαρκής αιτιολογία σχετικώς με το πώς προκύπτει η οφειλόμενη διαφορά των 7.610,67 ευρώ, καθώς και των λοιπών επιμέρους ποσών του συνολικώς καταλογισθέντος ποσού, με αναφορά σε συγκεκριμένες διαχειριστικές πράξεις ή παραλείψεις του εκκαλούντος κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα της διαχείρισής του, με συνέπεια να μην καταλείπεται ουδεμία αμφιβολία σχετικώς με τον τρόπο υπολογισμού του ανωτέρω ποσού, αλλά και σχετικώς με την ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ των διαχειριστικών πράξεων ή παραλείψεων του εκκαλούντος και της δημιουργίας ισόποσης ζημίας στην καταλειφθείσα περιουσία. Σύμφωνα με την προαναφερθείσα έκθεση ελέγχου, η προκύψασα διαφορά του ποσού των 7.610,76 ευρώ οφείλεται στο γεγονός αφενός ότι ο εκκαλών παρέλειψε να συμπεριλάβει στη λογοδοσία του εισπραχθέντα μισθώματα ύψους 10.605,99 ευρώ (134.370,99 ευρώ που προσδιορίστηκαν εν τέλει με τον έλεγχο – 123.765 ευρώ που δηλώθηκαν με την αρχική λογοδοσία του εκκαλούντος), αφετέρου ότι δεν αναγνωρίσθηκε μέρος των αναφερομένων στη λογοδοσία του δαπανών και συγκεκριμένα δαπάνες ποσού 14.448,77 ευρώ, ελλείπει νομίμων δικαιολογητικών που να τις αποδεικνύουν. Όσον αφορά ειδικότερα στα μισθώματα ποσού 10.605,99 ευρώ, αλυσιτελώς ο εκκαλών προβάλλει ότι η ανωτέρω διαφορά οφείλεται στο γεγονός ότι κατά τον διενεργηθέντα έλεγχο

Απόφαση 0969/2019

συνυπολογίσθηκαν και μη εισπραχθέντα μισθώματα: α) από τον ... για το χρονικό διάστημα από 1.8.1997 έως 30.11.1997, ποσού 369.924 δραχμών (ή 1.085,62 ευρώ) και β) από την εταιρεία ... ΑΤΕ για το χρονικό διάστημα από τον Αύγουστο του 1997 έως τις 19.3.1998, ποσού 378.340 δραχμών (ή 1.110,31 ευρώ), ήτοι μισθώματα συνολικού ποσού 748.264 δραχμών (ή 2.195,93 ευρώ), προεχόντως διότι τα ανωτέρω ανείσπρακτα μισθώματα δεν έχουν συμπεριληφθεί στα προσδιορισθέντα με την έκθεση ελέγχου έσοδα, ύψους 134.370,99 ευρώ, όπως εσφαλμένως υπολαμβάνει με την έφεσή του ο εκκαλών, και ως εκ τούτου, δεν έχουν ληφθεί υπ' όψιν για τον υπολογισμό του καταλογισθέντος ποσού. Ειδικότερα, από το Κεφάλαιο Γ της έκθεσης ελέγχου με τίτλο «Διαπιστώσεις ελέγχου», στο οποίο παρατίθενται πίνακες με τα εισπραχθέντα μισθώματα από κάθε οικοδομή χωριστά - με αναφορά και του ονόματος του αντίστοιχου μισθωτή - το άθροισμα των οποίων ισούται με το ποσό των 134.370,99 ευρώ, προκύπτει ότι για το διαμέρισμα που είχε εκμισθωθεί στον ..., τα έσοδα έχουν υπολογισθεί με βάση τα εισπραχθέντα μισθώματα για το χρονικό διάστημα από 1.5.1996 έως 30.7.1997, χωρίς δηλαδή, να συνυπολογισθούν και τα ανείσπρακτα μισθώματα του χρονικού διαστήματος από 1.8.1997 έως 30.11.1997. Επίσης, για το γραφείο που είχε εκμισθωθεί στην εταιρεία ... ΑΤΕ, τα έσοδα έχουν υπολογισθεί με βάση τα εισπραχθέντα μισθώματα για το χρονικό διάστημα από 1.5.1996 έως 31.7.1997, χωρίς να συνυπολογισθούν και τα ανείσπρακτα μισθώματα του χρονικού διαστήματος από τον Αύγουστο του 1997 έως τις 19.3.1998. Επιπροσθέτως, στην ίδια έκθεση, στην παράγραφο Δ' του ιδίου Κεφαλαίου με τίτλο «Λοιπές ενέργειες» αναφέρεται ότι για τις ανωτέρω

Απόφαση 0969/2019

περιπτώσεις, με το συνταχθέν από τον Οικονομικό Επιθεωρητή «Σημείωμα Οδηγιών», έχουν δοθεί γραπτές οδηγίες προς το Ίδρυμα, προκειμένου αυτό να προβεί στις νόμιμες ενέργειες για την είσπραξη των προαναφερομένων οφειλομένων ποσών, χωρίς όμως, να αναφέρεται ότι τα εν λόγω ανείσπρακτα ποσά έχουν συνυπολογισθεί στα εισπραχθέντα μισθώματα ύψους 134.370,99 ευρώ. Σημειωτέον δε, ότι ο ίδιος ο εκκαλών με την από 18.7.2011 επιστολή - απάντησή του επί του .../1.6.2011 εγγράφου του Οικονομικού Επιθεωρητή, συνομολόγησε ότι παρέλειψε να συμπεριλάβει στη λογοδοσία του εισπραχθέντα μισθώματα ποσού 8.635,37 ευρώ, ενώ δεν προβάλλει άλλους λόγους έφεσης, με τους οποίους να αμφισβητεί ειδικώς τη διαφορά των 10.605,99 ευρώ που διαπιστώθηκε μεταξύ των εσόδων από μισθώματα που δηλώθηκαν από τον ίδιο και των αντίστοιχων εσόδων που υπολογίσθηκαν κατά τον διενεργηθέντα έλεγχο. Περαιτέρω, όσον αφορά στις μη αναγνωρισθείσες δαπάνες για την επισκευή και συντήρηση των ακινήτων της κληρονομίας (μόνωση ταράτσας, ελαιοχρωματισμό, επισκευές υδρορροών, αποχέτευσης, εξώπορτας, εξωτερικής όψης κ.λπ.), αβασίμως προβάλλεται από τον εκκαλούντα ότι, κατά τον κρίσιμο για την κρινόμενη υπόθεση χρόνο, οι επαγγελματίες που απασχολήθηκαν με τις ανωτέρω εργασίες δεν είχαν υποχρέωση έκδοσης θεωρημένων αποδείξεων. Τούτο διότι, όπως συνάγεται από τον ισχύοντα κατά τον κρίσιμο χρόνο Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (π.δ. 186/1992, Α' 84) και δη από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 2 παρ. 1 (όπως ίσχυε μετά την αντικ. με το άρθρο 2 παρ. 1 του π.δ. 134/1996, Α' 105), 4 παρ. 1 και 3 περ. ια' (όπως αναριθμήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 3 του π.δ. 134/1996, Α' 105 και εν συνεχεία περ. α' μετά την

Απόφαση 0969/2019

αντικατάσταση της παρ. 4 με το άρθρο 2 παρ. 1 του ν. 3052/2002, Α' 221), 13 παρ. 1 και 3 (όπως ίσχυε μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 43 παρ. 9 και 10 του ν. 2214/1994, Α' 75) και του άρθρου 19 παρ. 1 υποπαρ. Β περ. δ' και παρ. 3 (όπως ίσχυε μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 43 παρ. 16 του ν. 2214/1994), οι επιτηδευματίες που ασχολούνταν με την κατασκευή ιδιωτικών τεχνικών έργων (π.χ. υδραυλικοί, ελαιοχρωματιστές κ.λπ.) υποχρεούνταν να τηρούν βιβλία δεύτερης κατηγορίας του Κ.Β.Σ. και να εκδίδουν θεωρημένες αποδείξεις παροχής υπηρεσιών κατά την παράδοση του έργου ή της εγκατάστασης που είχαν αναλάβει [πρβλ. ΣτΕ 3886/2010, ΔΕφΑΘ 2327/2015, ΔΕφΠειρ. (Μεταβ. Ρόδου) 1430/2014]. Κατόπιν τούτου, οι προσκομισθείσες κατά τη λογοδοσία του εκκαλούντος αθεώρητες αποδείξεις είσπραξης δεν αποτελούν νόμιμα δικαιολογητικά των οικείων δαπανών και συνεπώς, νομίμως δεν αναγνωρίσθηκαν ως νόμιμα έξοδα από τον διενεργηθέντα έλεγχο και δεν αφαιρέθηκαν από τα αποδοτέα έσοδα (πρβλ. Ε.Σ. IV Τμ. 1749/2012). Εξάλλου, όσον αφορά στις μη αναγνωρισθείσες δαπάνες, ποσού 6.341,02 ευρώ, για δαπάνες κοινοχρήστων και θέρμανσης εκμισθωμένων ακινήτων, αβασίμως προβάλλεται από τον εκκαλούντα ότι η μη καταβολή των εν λόγω δαπανών από τον μισθωτή, έχει ως συνέπεια την επιβάρυνση του εκμισθωτή με το αντίστοιχο ποσό. Τούτο δε διότι, σε κάθε περίπτωση, η μη καταβολή των εν λόγω δαπανών από τον μισθωτή, παρά τον σχετικό όρο της μισθωτικής σύμβασης, γεννά αντίστοιχη αξίωση του εκμισθωτή σε βάρος του, την ικανοποίηση της οποίας ο τελευταίος, σύμφωνα με τις προδιαληφθείσες διατάξεις των άρθρων 69 και 72 του α.ν. 2039/1939, σε συνδυασμό με τη διάταξη του άρθρου 59 του β.δ/τος της

Απόφαση 0969/2019

30 Νοεμ./4 Δεκ. 1939, δύναται και οφείλει να διεκδικήσει δικαστικώς ενώπιον των αρμοδίων δικαστηρίων. Στην προκειμένη όμως περίπτωση, δεν προκύπτει ότι ο εκκαλών προέβη σε όλες τις νόμιμες ενέργειες για την είσπραξη των οφειλομένων ποσών από τους μισθωτές που παραβίασαν τους όρους των οικείων μισθωτικών συμβάσεων, ασκώντας όλα τα εκ του νόμου προβλεπόμενα ένδικα βοηθήματα και μέσα για την είσπραξη των απαιτήσεων της κληρονομίας, πλην όμως, οι ενέργειες αυτές δεν κατέστη δυνατό να τελεσφορήσουν (π.χ. λόγω έλλειψης περιουσίας των οφειλετών). Συνεπώς, τα εν λόγω ποσά που δεν διεκδίκησε δικαστικώς ο εκκαλών, αλλά αντιθέτως, κατέβαλε ο ίδιος από τα έσοδα της κληρονομίας, συνιστούν ισόποση ζημία αυτής, οφειλόμενη σε υπαιτιότητα αυτού και, επομένως ορθώς καταλογίζονται σε βάρος του (πρβλ. Ε.Σ. IV Τμ. 836, 835/2017, 5006/2013, 1749/2012, 958/2009, VII Τμ. 2505/2013). Εξάλλου, ζημία της καταλειφθείσας περιουσίας και του ήδη συσταθέντος Ιδρύματος αποτελεί και το ποσό των 812,12 ευρώ, το οποίο αντιστοιχεί σε προσαυξήσεις με τις οποίες επιβαρύνθηκε το Ίδρυμα λόγω εκπρόθεσμης απόδοσης στο Δημόσιο των τελών χαρτοσήμου και των τελών χαρτοσήμου Ο.Γ.Α. από τα εισπραχθέντα μισθώματα. Δοθέντος δε, ότι η εν λόγω ζημία προκλήθηκε από την υπαίτια παράλειψη του εκκαλούντος να προβεί στην απόδοση του οφειλομένου τέλους χαρτοσήμου και τέλους χαρτοσήμου Ο.Γ.Α. για τα οικονομικά έτη 1997 έως 2005 (φορολογικά 1996 – 2004), νομίμως το ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται στον επίδικο καταλογισμό. Περαιτέρω, η επίκληση από τον εκκαλούντα του απαλλακτικού -για το αδίκημα της υπεξαίρεσης αντικειμένου ιδιαίτερα μεγάλης αξίας από διαχειριστή ξένης

Απόφαση 0969/2019

περιουσίας- .../2014 βουλεύματος του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών ..., δεν συνιστά λόγο άρσης της δημοσιονομικής του ευθύνης και συνακόλουθα του ένδικου καταλογισμού. Τούτο διότι, οι προϋποθέσεις για τη στοιχειοθέτηση της αντικειμενικής και υποκειμενικής υπόστασης του ανωτέρω αδικήματος δεν ταυτίζονται με τις προϋποθέσεις για τη θεμελίωση της δημοσιονομικής ευθύνης του εκκαλούντος. Ειδικότερα, για τη στοιχειοθέτηση του αδικήματος της υπεξαίρεσεως, κατά το άρθρο 375 του Ποινικού Κώδικα, απαιτείται: 1) το υλικό αντικείμενο του εγκλήματος που είναι κινητό πράγμα να είναι ολικά ή εν μέρει ξένο, με την έννοια ότι αυτό βρίσκεται σε ξένη, σχετικά με το δράστη, κυριότητα, όπως αυτή διαλαμβάνεται στον Αστικό Κώδικα. Τέτοια περίπτωση ξένου κινητού πράγματος αποτελούν και τα χρήματα, που εισπράττει κάποιος για λογαριασμό άλλου, 2) η κατοχή του πράγματος αυτού, κατά τον χρόνο που τελέσθηκε η αξιόποινη πράξη, να έχει περιέλθει με οποιονδήποτε τρόπο στο δράστη, χωρίς τη συναίνεση του ιδιοκτήτη ή δίχως άλλη νόμιμη αιτία. Υποκειμενικώς, απαιτείται δόλια προαίρεση του δράστη, που εκδηλώνεται με οποιανδήποτε ενέργεια, η οποία εμφανίζει εξωτερίκευση της θελήσεώς του να ενσωματώσει το πράγμα, χωρίς νόμιμο δικαιολογητικό λόγο, στη δική του περιουσία (ΑΠ 60/2017). Επομένως, η συντελούμενη πρόκληση ζημίας στη διαχείριση κληρονομίας, που υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής του δημοσιονομικού δικαίου, συνιστά διαφορετική και όλως διακεκριμένη παράβαση σε σχέση με την υπεξαίρεση και τούτο διότι οι παραβάσεις αυτές διαφέρουν ουσιωδώς τόσο ως προς τα στοιχεία που συγκροτούν την αντικειμενική και υποκειμενική τους υπόσταση, δοθέντος ότι για τη στοιχειοθέτηση της οικείας

Απόφαση 0969/2019

δημοσιονομικής παράβασης απαιτείται, ως προς την αντικειμενική της υπόσταση, η συνδρομή του γεγονότος της πρόκλησης ζημίας στη διαχείριση του κληρονομιαίας περιουσίας συνεπεία της εκταμίευσης ποσών και ειδικότερα της διενέργειας δαπανών, χωρίς τα εκάστοτε προβλεπόμενα δικαιολογητικά, στοιχείο, το οποίο δεν εντάσσεται αναγκαίως στην κατά τα ανωτέρω αντικειμενική υπόσταση της υπεξαίρεσης. Περαιτέρω, υφίσταται διαφοροποίηση από άποψη υποκειμενικής υπόστασης και δη ενώ για τη στοιχειοθέτηση της προαναφερόμενης δημοσιονομικής παράβασης, δεν απαιτείται δόλος, αλλά αρκεί ακόμα και η ελαφρά αμέλεια, για τη στοιχειοθέτηση του αδικήματος της υπεξαίρεσης απαιτείται και πρέπει να αποδειχθεί δόλος, που να καλύπτει όλα τα στοιχεία της αντικειμενικής του υπόστασης. Στην προκειμένη περίπτωση, ο εκκαλών δεν καταλογίζεται για παράνομη ιδιοποίηση του καταλογισθέντος ποσού από δόλο, αλλά για την πρόκληση ισόποσης ζημίας στην κληρονομία από ενέργειες ή παραλείψεις του που συνιστούν παραβίαση των διατάξεων του α.ν. 2039/1939, με συνέπεια τη θεμελίωση, δημοσιονομικής ευθύνης αυτού για κάθε πταίσμα (και για ελαφρά αμέλεια). Συνεπώς, η δημοσιονομική ευθύνη του στηρίζεται σε τελείως διάφορη νομική βάση από το αποδοθέν σε αυτόν ποινικό αδίκημα, για το οποίο απηλλάγη με βούλευμα. Εξάλλου, με το εν λόγω βούλευμα δεν αμφισβητήθηκαν οι διαπιστώσεις του Οικονομικού Επιθεωρητή που διαλαμβάνονται στην οικεία έκθεση ελέγχου, ως πραγματικά περιστατικά, απλώς κρίθηκε ότι δεν υπάρχουν ικανές ενδείξεις να στηρίξουν δημόσια στο ακροατήριο κατηγορία σε βάρος του εκκαλούντος για παράνομη ιδιοποίηση των ελλειπόντων χρηματικών ποσών από δόλο, με συνέπεια να μην τίθεται ζήτημα

Απόφαση 0969/2019

αμφισβήτησης, με την προσβαλλόμενη καταλογιστική πράξη, των κριθέντων με το ανωτέρω βούλευμα. Τέλος, όσον αφορά στην αμοιβή του εκκαλούντος, ποσού 4.970 ευρώ, λαμβάνοντας υπόψιν το γεγονός ότι το ανωτέρω ποσό, αφενός αναγνωρίστηκε κατά τον διενεργηθέντα έλεγχο ως νόμιμη αμοιβή, την οποία δικαιούται ο εκκαλών, αφετέρου δεν προκύπτει ότι έχει εισπραχθεί από αυτόν, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι ο ίδιος αδυνατεί, λόγω συνταξιοδότησής του, να εκδώσει νόμιμη απόδειξη παροχής υπηρεσιών για την είσπραξή του, το Τμήμα άγεται στην κρίση ότι το ποσό αυτό δεν αντιστοιχεί σε πραγματική ζημία της κληρονομιάς και συνεπώς δεν πρέπει να συμπεριληφθεί στο καταλογισθέν ποσό, κατά τα βασίμως προβαλλόμενα με τον σχετικό λόγο έφεσης (πρβλ. Ε.Σ. VI Τμ. 2025/2014).

VI. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, πρέπει η έφεση να γίνει εν μέρει δεκτή, να ακυρωθεί ο επιβληθείς σε βάρος του εκκαλούντος καταλογισμός όσον αφορά στο ποσό των 4.970 ευρώ, που αντιστοιχεί στη μη καταβληθείσα σε αυτόν αμοιβή του ως εκτελεστή διαθήκης κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα και μεταρρυθμιζόμενης της προσβαλλομένης απόφασης, να περιορισθεί ο σε βάρος του καταλογισμός στο ποσό των 10.200,95 ευρώ. Επιπλέον, πρέπει να επιστραφεί στον εκκαλούντα το υπερβάλλον ποσό παραβόλου, ύψους 75,84 ευρώ, καθώς και μέρος του καταβληθέντος παραβόλου, ύψους πενήντα 50 ευρώ (άρθρο 73 παρ. 4 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο), ήτοι να επιστραφεί συνολικό ποσό παραβόλου 125,84 ευρώ, και να καταπέσει το υπόλοιπο (101,71 ευρώ) υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου.

Για τους λόγους αυτούς

Απόφαση 0969/2019

Δέχεται εν μέρει την έφεση.

Μεταρρυθμίζει την .../.../26.6.2014 καταλογιστική απόφαση της Γενικής Γραμματέως Αποκεντρωμένης Διοίκησης ... και περιορίζει το σε βάρος του εκκαλούντος καταλογισθέν ποσό σε 10.200,95 ευρώ.

Διατάσσει την επιστροφή στον εκκαλούντα του υπερβάλλοντος ποσού παραβόλου, ύψους εβδομήντα πέντε ευρώ και ογδόντα τεσσάρων λεπτών (75,84), καθώς και μέρους του καταβληθέντος παραβόλου, ύψους πενήντα (50) ευρώ, ήτοι συνολικού ποσού παραβόλου εκατόν είκοσι πέντε ευρώ και ογδόντα τεσσάρων λεπτών (125,84) και την κατάπτωση του υπολοίπου (101,71 ευρώ) υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στην Αθήνα, στις 8 Ιουνίου 2018.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΑΥΡΟΥΔΗ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΑΣΗΜΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΟΛΥΜΠΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Δημοσιεύθηκε σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριο του Δικαστηρίου στις 28 Ιουνίου 2019.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΑΥΡΟΥΔΗ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΟΛΥΜΠΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΚΟΠΟΥΛΟΥ